

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 523/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Košice I sp. zn. 37 Er 2761/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 37 Er 4441/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 37 Er 4371/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 40 Er 3140/2007 z 8. júna 2012, sp. zn. 37 Er 4806/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 34 Er 818/2008 z 8. júna 2012, sp. zn. 40 Er 3468/2007 z 8. júna 2012, sp. zn. 35 Er 1094/2008 z 11. júna 2012, sp. zn. 34 Er 859/2008 z 8. júna 2012, sp. zn. 30 Er 1908/2008 z 8. júna 2012, sp. zn. 26 Er 3658/2006 z 18. júna 2012, sp. zn. 37 Er 1033/2008 z 3. júla 2012, sp. zn. 17 Er 4573/2006 z 11. júna 2012, sp. zn. 37 Er 573/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 40 Er 3137/2007 zo 6. júna 2012, sp. zn. 40 Er 4871/2007 zo 6. júna 2012, sp. zn. 37 Er 1037/2008 z 8. júna 2012, sp. zn. 37 Er 1034/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 37 Er 4151/2008 zo 6. júna 2012, sp. zn. 20 Er 3432/2009 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 1114/2010 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 388/2010 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 20/2009 z 20. júna 2012, sp. zn. 20 Er 470/2009 z 20. júna 2012, sp. zn. 40 Er 4870/2007 z 20. júna 2012,

sp. zn. 35 Er 1087/2008 z 20. júna 2012, sp. zn. 20 Er 350/2011 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 138/2011 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 942/2009 z 20. júna 2012, sp. zn. 17 Er 1854/2009 z 22. júna 2012, sp. zn. 17 Er 2072/2010 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 203/2011 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 3043/2009 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 2615/2009 z 25. júna 2012, sp. zn. 20 Er 38/2010 z 25. júna 2012 a sp. zn. 20 Er 2460/2010 z 25. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 12374/2012 až sp. zn. Rvp 12410/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 12374/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. septembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a v záhlaví vymenovanými uzneseniami Okresného súdu Košice I (ďalej len „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“).

2. Okresný súd svojimi napadnutými rozhodnutiami vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora JUDr. R. K. (ďalej len „súdny exekútor“) z vykonávania exekúcií

vedených okresným súdom pod sp. zn. 37 Er 2761/2008, sp. zn. 37 Er 4441/2008, sp. zn. 37 Er 4371/2008, sp. zn. 40 Er 3140/2007, sp. zn. 37 Er 4806/2008, sp. zn. 34 Er 818/2008, sp. zn. 40 Er 3468/2007, sp. zn. 35 Er 1094/2008, sp. zn. 34 Er 859/2008, sp. zn. 30 Er 1908/2008, sp. zn. 26 Er 3658/2006, sp. zn. 37 Er 1033/2008, sp. zn. 17 Er 4573/2006, sp. zn. 37 Er 573/2008, sp. zn. 40 Er 3137/2007, sp. zn. 40 Er 4871/2007, sp. zn. 37 Er 1037/2008, sp. zn. 37 Er 1034/2008, sp. zn. 37 Er 4151/2008, sp. zn. 20 Er 3432/2009, sp. zn. 20 Er 1114/2010, sp. zn. 20 Er 388/2010, sp. zn. 20 Er 20/2009, sp. zn. 20 Er 470/2009, sp. zn. 40 Er 4870/2007, sp. zn. 35 Er 1087/2008, sp. zn. 20 Er 350/2011, sp. zn. 20 Er 138/2011, sp. zn. 20 Er 942/2009, sp. zn. 17 Er 1854/2009, sp. zn. 17 Er 2072/2010, sp. zn. 20 Er 203/2011, sp. zn. 20 Er 3043/2009, sp. zn. 20 Er 2615/2009, sp. zn. 20 Er 38/2010 a sp. zn. 20 Er 2460/2010, a to z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania (v danom prípade oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

3. V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k čomu bližšie uviedla:

«... postup všeobecného súdu v konaní..., ako aj samotné rozhodnutie (rozhodnutia, pozn.) tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie:

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K. " Na podporu svojej argumentácie predložila ústavnému súdu na zváženie aj stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne, z ktorého citovala, že „... o námietke zaujatosti sa rozhoduje len na návrh a nie na základe oznámenia súdneho exekútora o tom, že ho Ústavný súd SR v jednej veci vylúčil. Namietat' zaujatost' exekútora môže len účastník alebo exekútor sa môže namietat' sám, že je zaujatý.“.

4. Sťažovateľka taktiež namietala porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože „Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1 Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“.

5. Namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru sťažovateľka odôvodnila tým, že „... aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a

bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“

6. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach,

na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

9. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

10. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 12374/2012 až sp. zn. Rvp 12410/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu ostatných základných práv a slobôd napadnutými rozhodnutiami okresného súdu

11. Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami

okresného súdu. Ústavný súd zároveň konštatuje, že v prípade argumentačne totožných sťažností vedených pod sp. zn. Rvp 12387/2012 a sp. zn. Rvp 12388/2012 sťažovateľka namietala to isté uznesenie okresného súdu a to sp. zn. 37 Er 573/2008 zo 6. júna 2012.

12. Podľa § 374 ods. 4 OSP proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakateľa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakateľ, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakateľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca. Podľa § 204 ods. 2 druhej vety OSP ak rozhodnutie... obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia.

13. Podľa § 30 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) je exekútor vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Podľa § 30 ods. 7... o tom, či je exekútor vylúčený, rozhodne súd do desiatich dní od predloženia veci. Podľa § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu súdu podľa odseku 7 nie je prípustný opravný prostriedok.

14. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

15. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že vo všetkých exekučných veciach posudzovaných ústavným súdom a ktoré boli spojené (pozri výrok 1 tohto rozhodnutia) rozhodoval o vylúčení súdneho exekútora vyšší súdny úradník. Proti jeho rozhodnutiu sťažovateľka využila účinný prostriedok nápravy a podala odvolanie, o ktorom v súčasnom období rozhoduje sudca. Sťažovateľka teda súbežne s podanou ústavnou sťažnosťou podala aj v už citovaných exekučných konaniach odvolanie ako účinný prostriedok nápravy, pričom si bola vedomá/musela si byť vedomá, že o tomto opravnom prostriedku bude rozhodovať sudca všeobecného súdu.

16. V nadväznosti na toto zistenie ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej ústavou daná právomoc ústavnému súdu neumožňuje nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže svoju právomoc na konanie založiť až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľka ako účastníčka konania zvolila medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľke dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

17. Ústavný súd preto zároveň konštatuje (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (v danom prípade odvolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o odvolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53, 54; alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

18. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanými sťažnosťami meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ich odmietol ako neprípustné pre predčasnosť

podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach nerozhodoval.

19. V závere svojej argumentácie ústavný súd k dôvodom odmietnutia sťažností už iba dodáva, že napriek tomu, že sťažovateľka disponuje kvalifikovaným právnym zastúpením (advokátom), nedodrжала ani zákonom ustanovené podmienky (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a okrem samotnej sťažnosti nepredložila žiadne písomné dôkazy, na ktoré sa odvoláva na prvej strane sťažnosti (pozri stranu 1 „*dokumenty podľa textu*“).

20. V neposlednom rade ústavný súd nemohol prehliadnúť predovšetkým „hmotnoprávne“ aspekty tvoriace nosné dôvody podaných súdnych žalôb v konaní pred všeobecnými (exekučnými) súdmi v kontexte s už právoplatnými rozhodnutiami súdov (všeobecných i ústavného), ktoré sa týkali množstva podobných prípadov súvisiacich s účastníkmi, a to spoločnosťou P., s. r. o., ako aj súdnym exekútorom JUDr. K. Tieto sú pre všetkých zainteresovaných už notoriety, preto nie je potrebná ich úplná konkretizácia. V tomto kontexte ústavný súd poznamenáva, že sa týmto problémom vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. IV. ÚS 157/2012 z 22. marca 2012, I. ÚS 220/2012 zo 16. mája 2012, III. ÚS 445/2012 z 12. septembra 2012...) už podrobne zaoberal, a preto pro futuro upriamuje pozornosť sťažovateľky na tieto svoje rozhodnutia a zároveň podotýka, že sťažovateľke musí byť právny názor ústavného súdu na danú problematiku dobre známy. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva aj otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keďže aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

21. Ústavný súd s poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásady efektivity a procesnej hospodárnosti konania sťažovateľku upozorňuje, že pokiaľ bude aj naďalej podávať takéto typovo zhodné sťažnosti, ktorých nedostatky v zákonom ustanovených procesných podmienkach konania v zmysle § 25 ods. 2 zákonom o ústavnom

súde sú mu známe z rozhodovacej činnosti ústavného súdu týkajúcej sa obdobných vecí sťažovateľky, je oprávnený využiť možnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 25 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde a rozhodnutia o odmietnutí sťažností neodôvodňovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2012